

4. Úrad inšpekčnej služby podanie sťažovateľa vyhodnotil ako sťažnosť napriek tomu, že popis konania neznámeho páchatel'a naplnil skutkovú podstatu viacerých trestných činov. Z uvedeného dôvodu podanie sťažovateľa odstúpil na vybavenie ÚVTOS.

5. Rovnopis trestného oznámenia v deň jeho podania sťažovateľ adresoval aj dozorovému prokurátorovi v ÚVTOS. Upovedomením krajskej prokuratúry z 22. mája 2024 bola vec odstúpená ÚVTOS na priame vybavenie.

6. ÚVTOS v zázname o prešetrení sťažnosti z 15. mája 2024 po preskúmaní relevantných okolností vyhodnotil sťažnosť sťažovateľa ako neopodstatnenú.

7. Sťažovateľ podaním z 20. mája 2024 vyjadril nesúhlas s vybavením svojej sťažnosti, preto bolo podanie z obsahového hľadiska vyhodnotenú ako žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti podľa § 65dk zákona o ZVJS. Generálne riaditeľstvo ZVJS v zázname o prešetrení žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti z 2. júla 2024 uviedlo, že sťažnosť sťažovateľa nemožno jednoznačne vyhodnotiť, keďže ide o tvrdenie sťažovateľa proti tvrdeniu príslušníka ZVJS, preto nemožno objektívne zistiť skutočný stav veci. Z uvedeného dôvodu mala byť sťažnosť sťažovateľa vybavená ako nevyhodnotená, a nie ako neopodstatnená.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Podstatou argumentácie sťažovateľa je jeho nespokojnosť so spôsobom, akým špecifikované orgány vybavili jeho podanie (trestné oznámenie).

9. Sťažovateľ je presvedčený o tom, že jeho podanie malo byť vyhodnotenú ako trestné oznámenie, a nie ako sťažnosť. Z uvedeného trestného oznámenia vyplýva taký popis konania príslušníka ZVJS, ktorý naplnil skutkovú podstatu viacerých trestných činov. Spôsob vybavenia svojho trestného oznámenia preto sťažovateľ považuje za nezákonný.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

11. Keďže sťažovateľ nie je zastúpený advokátom (§ 34 ods. 1 a § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde), ústavný súd pred tým, ako sa začal zaoberať podstatou ústavnej sťažnosti, skúmal, do akej miery nedostatok právneho zastúpenia bráni jej kvázimeritórnemu prejednaní. Podanie sťažovateľa nespĺňalo náležitosti návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, resp. náležitosti ústavnej sťažnosti, napriek tomu z podania sťažovateľa bola zrejma kľúčová námietka sťažovateľa (nespokojnosť so spôsobom vybavenia jeho podania – trestného oznámenia) a tiež to, postup ktorých orgánov v tejto veci namieta. Uplatnením materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti, a tým aj k ochrane práv a slobôd fyzickej osoby, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou jeho rozhodovacej činnosti (k tomu pozri aj II. ÚS 51/2017, II. ÚS 782/2014), ústavný súd, vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti, pristúpil k jej predbežnému posúdeniu (m. m. I. ÚS 193/2024), pretože bol

schopný posúdiť opodstatnenosť sťažovateľových námietok, a tým aj vyhodnotiť, či je potrebné sťažovateľa vyzvať na odstránenie nedostatkov jeho podania.

12. Ústavný súd poukazuje na to, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Konceptia konania o ústavnej sťažnosti je založená na tom, že predstavuje subsidiárny procesný prostriedok na ochranu ústavou zaručených základných práv a slobôd. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov či iných orgánov verejnej moci, a preto nemôže nahrádzať ich činnosť. Jeho úlohou je v súlade s čl. 124 a nasl. ústavy ochrana ústavnosti, a nie tzv. bežnej zákonnosti, resp. protiprávnosti. Z tohto pohľadu je nevyhnutnou podmienkou konania, ktorá musí byť pred podaním ústavnej sťažnosti splnená, vyčerpanie všetkých procesných prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje.

13. Subsidiarita ústavnej sťažnosti má pritom dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti musí „formálne“ podať všetky prostriedky na ochranu práv, ktorými disponuje, materiálnou subsidiaritou je myslené to, že tieto prostriedky odôvodní spôsobom, ktorý umožní ústavnoprávny prieskum. Pokiaľ právny predpis ustanoví, že v určitej procesnej situácii je príslušný na rozhodovanie o právach a slobodách jednotlivca konkrétny orgán verejnej moci, bolo by zásahom do jeho právomoci a porušením princípu delby moci (čl. 2 ods. 2 ústavy), pokiaľ by iný (ďalší) orgán o týchto právach rozhodoval bez toho, aby bola daná možnosť skôr príslušnému orgánu na realizáciu jeho právomoci. Obidve tieto hľadiská preto treba reflektovať pri interpretácii a aplikácii jednotlivých inštitútov zákona o ústavnom súde, v danom prípade na posúdenie prípustnosti ústavnej sťažnosti a právomoci ústavného súdu na jej prijatie na ďalšie konanie.

14. V tejto súvislosti sú tiež relevantné právne závery ústavného súdu napr. v uznesení č. k. IV. ÚS 37/2010-8 z 28. januára 2010, podľa ktorých sťažovateľ nie je oprávnený vyberať si orgán verejnej moci, ktorý má poskytnúť ochranu namietanému porušeniu jeho práv. Jeho ústavnou a zákonnou povinnosťou je, aby pred podaním sťažnosti ústavnému súdu vyčerpal všetky právne prostriedky ochrany namietaného porušenia jeho základných práv tak, ako to umožňuje právny poriadok Slovenskej republiky. Až po ich vyčerpaní by mohla prípadne vzniknúť, ak by boli splnené aj ostatné ústavné a zákonné predpoklady, právomoc ústavného súdu.

15. Na preskúmanie ústavnej sťažnosti v časti proti záznamu o prešetrení sťažnosti riaditeľom ÚVTOS z 15. mája 2024 nemá ústavný súd právomoc, keďže sťažovateľ proti tomuto záznamu podal žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti podľa § 65dk zákona o ZVJS, ktorú vybavilo generálne riaditeľstvo ZVJS záznamom o prešetrení žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti z 2. júla 2024, preto v tejto časti ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) *a per analogiam* podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

16. Obdobne pokiaľ ide o postúpenie podania sťažovateľa Úradom inšpekčnej služby späť na ÚVTOS, sťažovateľ namieta, že jeho trestné oznámenie nebolo riadne prešetrené. Rozhodovanie o trestnom oznámení upravuje § 197 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého ak nie je dôvod na začatie trestného stíhania, prokurátor alebo policajt uznesením vec odovzdá príslušnému orgánu

na prejednanie priestupku alebo iného správneho deliktu, odovzdá inému orgánu na disciplinárne konanie, odloží, ak je trestné stíhanie neprípustné alebo ak zanikla trestnosť činu, alebo odmietne. O trestnom oznámení sťažovateľa nebolo rozhodnuté týmto zákonom predpokladaným spôsobom, ale prípisom, ktorým bolo podanie sťažovateľa vyhodnotené inak ako trestné oznámenie. Žiadne vyšetrovanie vo veci trestného oznámenia sťažovateľa nezačalo, čo vylučuje uplatnenie jeho práv postupom podľa § 210 Trestného poriadku, podľa ktorého poškodený má právo v priebehu vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania žiadať prokurátora, aby bol preskúmaný postup policajta.

17. Sťažovateľ však mohol proti postupu Úradu inšpekčnej služby, ktorý jeho podanie nevybavil spôsobom predpokladaným Trestným poriadkom, namietať podnetom podľa § 32 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“). Na postup Úradu inšpekčnej služby nemožno vzťahovať výluky, ktorá vyplýva z § 31 ods. 5 zákona o prokuratúre, podľa ktorého podnetom sa nemožno domáhať preskúmania zákonnosti rozhodnutia vydaného v trestnom konaní ani preskúmania zákonnosti postupu prokurátora v trestnom konaní vrátane postupu spočívajúceho v preskúmaní postupu policajta v priebehu vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania podľa Trestného poriadku. K postupu Úradu inšpekčnej služby totiž došlo mimo trestného konania.

18. Podľa § 36a ods. 2 zákona o prokuratúre ak prokurátor zistí, že podnet je dôvodný, vykoná opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený prokurátor. Tomu zodpovedajú oprávnenia prokurátora, ktorý podľa § 230 ods. 1 Trestného poriadku vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonnosti aj pred začatím trestného stíhania a ktorý je podľa § 230 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku oprávnený dávať záväzné pokyny na postup podľa § 197 Trestného poriadku. Sťažovateľ tak podnetom podľa zákona o prokuratúre mohol namietať nesprávnosť postupu Úradu inšpekčnej služby a prostredníctvom podnetu vyvolať pokyn prokurátora, ktorý by viedol k tomu, aby o jeho trestnom oznámení bolo rozhodnuté postupom predpokladaným Trestným poriadkom. Sťažovateľ neuvádza, že by vyčerpал tento právny prostriedok nápravy, ktorý sťažovateľovi priznáva na ochranu jeho ústavných práv zákon o prokuratúre v spojení s oprávneniami prokurátora podľa Trestného poriadku, a preto je ústavná sťažnosť v tejto časti podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde neprípustná, preto ju bolo potrebné podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde odmietnuť (m. m. III. ÚS 104/2024).

19. Pokiaľ ide o upovedomenie krajskej prokuratúry z 22. mája 2024, vyplýva z neho, že krajská prokuratúra vyhodnotila podanie sťažovateľa ako sťažnosť na správanie príslušníka ZVJS, preto podanie odstúpila z dôvodu vecnej príslušnosti na ďalší postup riaditeľovi ÚVTOS.

20. Podľa § 31 ods. 3 písm. f) zákona o prokuratúre podnetom podľa tohto zákona nie je podanie, ktoré je sťažnosťou alebo iným podaním podľa osobitného predpisu. Podľa poznámky pod čiarou k odkazu 21 k označenému ustanoveniu za sťažnosť podľa osobitného predpisu sa považuje napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov, zákon č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov, § 62 až § 70 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení zákona č. 289/2012 Z. z.

21. Krajská prokuratúra teda prijala podanie sťažovateľa, vyhodnotila ho ako sťažnosť podľa osobitného predpisu a odstúpila ho vecne príslušnému orgánu na vybavenie. Uvedený postup krajskej prokuratúry ústavný súd nepovažuje za arbitrárny a ani zjavne neodôvodnený, preto je ústavne akceptovateľný. V tejto časti je preto ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená, preto ju ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

22. Generálne riaditeľstvo ZVJS v zázname o prešetrení žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti z 2. júla 2024 zmenilo spôsob vybavenia sťažnosti sťažovateľa. Uviedlo, že skutočnosti, ktoré uviedol sťažovateľ v sťažnosti, nemožno verifikovať, preto sťažnosť vybavil ako nevyhodnotenú.

23. Sťažovateľ proti tomuto záznamu o prešetrení žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti brojí svojou ústavnou sťažnosťou, hoci disponoval ďalším účinným prostriedkom nápravy, a to podnetom podľa § 31 a nasl. zákona o prokuratúre na vecne a miestne príslušnom orgáne prokuratúry, ktorý mal a mohol posúdiť zákonnosť postupu generálneho riaditeľstva ZVJS vrátane zákonnosti predchádzajúceho postupu riaditeľa ÚVTOS. V poradí ďalším účinným právnym prostriedkom nápravy by bol opakovaný podnet podľa § 36 ods. 1 zákona o prokuratúre, ktorým by sa sťažovateľ mohol domáhať preskúmania spôsobu vybavenia jeho podnetu (m. m. IV. ÚS 626/2023).

24. Z uvedených dôvodov je ústavná sťažnosť v tejto časti neprípustná, preto ju ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

25. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu vyzývať sťažovateľa na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. novembra 2024

Miloš Maďar
predseda senátu